

31.10.2023

Valtiovarainvaliokunta
kaisa.iso-sipila@eduskunta.fi

HE 41/2023 vp

Asiantuntijalausunnot hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024, teema 1. Valtion rahoitus yliopistotaseeseen terveyden tutkimukseen (VTR-rahoitus). Laaturekisterien kehittäminen ja rahoitus

HUS-yhtymä kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024. Alla asiantuntijalausunnot teemasta 1.

Valtion rahoitus yliopistotaseeseen terveyden tutkimukseen (VTR-rahoitus)

Yliopistotaseeseen terveyden tutkimukseen myönnettävän valtion rahoituksen määrää esitetään nostettavaksi 5 miljoonalla eurolla vuodesta 2024 alkaen. Tämän lisäyksen myötä yliopistotaseeseen terveyden tutkimukseen myönnettävän valtion rahoituksen kokonaismäärä olisi 35 miljoonaa euroa vuodessa vuosina 2024–2027. Rahoituksen lisäämisen tavoitteena on vahvistaa terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämistä tukevaa tutkimusta sekä edistää kliinisen tutkijan urapolkua.

HUS pitää erittäin suotuisena kehityksenä VTR-rahoituksen nostoa. On tärkeää samalla huomata, että Suomessa kehitetyn terveysteknologian tuotevienti on kasvanut joka vuosi viimeisen parikymmenen vuoden aikana. Ylijäämää on tänä aikana kertynyt yli 16 miljardia euroa. Suomen terveysteknologian vahvuudet ovat taanneet sen, että terveysteknologian vienti on kasvanut jo usean vuoden ajan. Tätä tulee vaalia. Business Finlandin tavoite on nostaa terveysteknologian vientiä useilla miljardeilla euroilla vuoteen 2035 mennessä ja koska terveysteknologiaa tehdään huomattavissa määrin yliopistosairaalaympäristöissä olisi tarpeen panostaa niiden TKI-toimintaedellytysten parantamiseen samassa mittakaavassa ts. monikymmenkertaisesti nykyiseen nähden.

Taneli Raivio
tutkimusjohtaja
HUS-yhtymä

31.10.2023

Laaturekisterien kehittäminen ja rahoitus

Sosiaali- ja terveydenhuollon vaikuttavuus on nostettu merkittävästi esiin uudessa hallitusohjelmassa. SOTEPE-toiminnan vaikuttavuuden mittaamisessa, seurannassa ja kehittämisessä laaturekisterit ovat olennaisessa osassa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetus Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen laaturekistereistä vuodelta 2022 osoittaa yhdeksän kansallista laaturekisteriä THL:n vastuulle. Hallituksen talousarvioesityksessä ei ole mainittu laaturekistereitä.

HUSissa on runsaat 60 eri alustoilla toimivaa laaturekisteriä. Jos psykiatrisia rekistereitä ei oteta mukaan, laaturekistereissä on yhteensä yli 6 400 hoitotulosmittaria. Voidaan sanoa, että HUSin laaturekisterimittarit muodostavat kansallisesti suurimman hoitotulosmittareiden kokonaisuuden. Kaikilla yliopistosairaaloilla on pitkä historia laaturekistereiden suhteen.

Tulevaisuudessa laatumittarointia tulee kansallisesti tukea, jotta saadaan teknisesti sujuva, avoin, vertaisarviointia ja vaikuttavuutta ja hoidon kehittämistä tukeva järjestelmä. Edelleen tarvitaan myös organisaatioiden omaan toimintaan liittyvää laaturekisteröintiä, esimerkiksi HUSissa erityisesti sille säädettyihin tehtäviin liittyvien toimien seurantaa. Potilaan kokemus ja potilaan raportoima hoitotulos on nostettava laadun mittaamisessa ja laaturekistereissä tärkeään asemaan.

Laaturekistereiden kanssa työskentelevien asiantuntijoiden huolenaiheet ovat useimmiten riittämätön henkilöresurssi laaturekisterityöhön ja tekniset haasteet.

Pelkästään THL:n kansallisten laaturekisterien tuki ei riitä. Myös yliopistollisten sairaaloiden laaturekisteritoiminta kaipaisi tukea. Kansallinen avoimuus, vertailtavuus, laaturekisteritiedon nopea välittyminen, tekninen toimivuus sekä asiantuntijoiden analyysi ja siitä seuraavat toiminnan muutokset kuuluvat avainasioihin.

Tuki laaturekistereille on suora tuki hoidon vaikuttavuudelle SOTEPE-toiminnassa.

Sanna-Maria Kivivuori
laatuylilääkäri
HUS-yhtymä